

Motion

1983/84: 1744

Olle Svensson m. fl.

Folkhögskolan i Nyköping

Med stöd av landstinget i Södermanland startade Stensunds folkhögskola, vars huvudman är Svenska frisksportarförbundet, år 1970 en externatfolkhögskola i Nyköping. Målsättningen var att bedriva folkhögskoleverksamhet för främst äldre och lågutbildade deltagare. Skolan bygger sin intagning på att deltagarna har en 7-årig grundutbildning. Medelåldern har under åren varit omkring 33 år.

Från en i början blygsam start har Folkhögskolan i Nyköping byggts ut och visat sig fylla ett allt större vuxenutbildningsbehov, med en god rekrytering av deltagare.

Kursverksamheten i Nyköping har, genom sin från första början starka inriktning på äldre och lågutbildade, kommit att föregå och följa upp vuxenutbildningsreformen som kom 1975. Externatformen har visat sig mycket väl lämpad för att tillgodose utbildningsbehov hos äldre och lågutbildade, som genom sin ekonomiska och sociala situation är bundna till hemorten. Folkhögskolan i Nyköping har även genom sin långa erfarenhet kunnat utforma en pedagogik, som nära ansluter till de äldres behov och erfarenheter.

Förutom treåriga allmänna kurser om 37 veckor anordnar skolan sedan 1979 kurser för arbetslös ungdom i Nyköping och Oxelösund. Till detta kommer att man sedan mitten av 1970-talet tillsammans med fackliga organisationer inom LO och TCO genomför ett stort antal samverkanskurser. Folkhögskolan i Nyköping svarade 1981/82 för ca hälften av Stensunds drygt 8 000 elevveckor.

Verksamheten vid Folkhögskolan i Nyköping

Genom den öppna formen och med inriktning på en såväl teoretiskt som erfarenhetsmässigt utformad vuxenundervisning i god folkhögskoletradition, har skolan kommit att få en god förankring och ett gott rykte som ett väl fungerande utbildningsalternativ för äldre och korttidsutbildade. Detta visar sig inte minst i en god rekrytering av deltagare.

På de tre allmänna kurserna tar skolan in 70 deltagare och till de två ungdomslinjerna i Nyköping och Oxelösund vardera 12 deltagare. Till de senare kurserna bidrar berörda kommuner med anslag till de delar, där statsbidraget ej räcker till. Ungdomslinjerna är om 46 veckor.

Kortkursverksamheten omfattar mestadels kurser om 2–5 dagar och är till största delen samverkanskurser tillsammans med fackförbund. F. n. genomförs ett 60-tal kortare kurser per år. I mån av resurser bedriver

skolan även kurser och cirkelverksamhet tillsammans med PRO, landstinget, Nyköpings kommun och olika studieförbund.

Skolan har haft en egen budget i tio år och får alltsedan starten ett särskilt anslag från Södermanlands läns landsting.

Av det relaterade framgår att verksamheten vid Folkhögskolan i Nyköping är av betydande omfattning och bedrivs i folkhögskolemässiga former. Ingen konkurrens med Komvux eller andra vuxenutbildningsanordnare föreligger på orten. Genom en stabil och erfaren lärarkår har skolan goda förutsättningar att driva en självständig folkhögskoleverksamhet i de lokaler, som man genom Nyköpings kommun har garanterats i minst 20 år framåt.

Skolans betydelse för den nya huvudmannen

Under åren 1981–1982 bildade TBV Södermanland, Nyköpingsortens ABF samt LO-sektionen i Södra Sörmland en stiftelse i akt och mening att överta huvudmannskapet för Stensunds skolenhet i Nyköping. Avsikten är att bedriva verksamheten i stort sett som i nuvarande former och omfattning.

Stiftelsegrundarnas intresse av en folkhögskola i regionen grundar sig på ett sedan länge bedrivet samarbete med skolan och de egna folkrörelsernas behov av tillgång till en folkhögskola, som kan vidareutveckla och hjälpa till med organisationernas ledare- och medlemsutbildning i olika sammanhang. Framför allt är det av speciell betydelse för TBV och TCO, som ju inte har någon egen folkhögskola, men som funnit samarbetet vara värdefullt och vill vidareutveckla det.

Verksamheten 1983/84

Folkhögskolan i Nyköping har haft en fortsatt god tillströmning av äldre korttidsutbildade.

Under året har ett samarbete inletts med TCO centralt. TCO har, i sitt arbete med att utvärdera 1975 års vuxenutbildningsreform, förlagt utredningsarbete och försöksverksamhet till Södermanland. Samarbete har sökts med folkhögskolan i Nyköping och med TBV-distriktet i form av samverkan i "TCO:s FÖVUX-projekt i Södermanland". Folkhögskolan har en lärare engagerad som projektledare och ställer i övrigt sin pedagogiska kompetens i vuxenutbildningsfrågor till förfogande för projektets genomförande. Den uppsökande verksamheten på arbetsplatser genomförs av de fackliga organisationerna: SIF, ST, SKTF, HTF samt ATF och beräknas komma att beröra ca 1 000 personer på ett 70-tal arbetsplatser.

Jämsides med utrednings- och försöksverksamheten pågår ett pedagogiskt utvecklingsarbete för att finna nya vägar och studieformer för korttidsutbildade.

Skolans framtidsutsikter

Då skolan sedan drygt 13 år har visat sitt existensberättigande och funnit stabila rekryterings- och kursformer, har den en god grund att stå på för framtiden. De närmaste årens arbete kommer att utvecklas i nära samarbete med de tre folkrörelser, som nu vill överta skolan.

Kurserna för arbetslös ungdom är en verksamhet, som torde bestå framöver och går in i banor, där de sysselsättningsskapande delarna av utbildningen blir alltmer markerade.

När det gäller folkhögskolestudier för äldre och lågutbildade, synes behovet på orten framöver vara omfattande.

Då skolan sedan flera år varit på väg mot en självständig status, vilket också framförts till berörda myndigheter, är det såväl för huvudskolan Stensund som för Folkhögskolan i Nyköping ett naturligt steg som tas i utvecklingen. Praktiskt har skolan både erfarenheter, lärarresurser, lokaler och en god förankring såväl i regionen som i stora folkrörelser, som gör den kapabel att bedriva verksamheten i självständiga former.

Hemställen

Med stöd av ovanstående hemställer vi

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om självständighet för Folkhögskolan i Nyköping.

Stockholm den 24 januari 1984

OLLE SVENSSON (s)

MAJ-LIS LÖÖW (s)

GÖRAN PERSSON (s)

LARS ANDERSSON (s)

ANITA PERSSON (s)

HOLGER BERGMAN (s)